

UCHWAŁA NR 24

Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych

z dnia 2 grudnia 2003 roku

w sprawie podsumowania negocjacji prowadzonych w ramach określonych uchwałą Nr 17 Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych

§ 1.

Na podstawie art. 10 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego (Dz. U. Nr 100, poz. 108 z późn. zmianami) Komisja Trójstronna – dokonując podsumowania negocjacji prowadzonych w ramach określonych uchwałą Nr 17 Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych z dnia 13 maja 2003 roku w sprawie podjęcia negocjacji w węzłowych kwestiach polityki społeczno-gospodarczej – stwierdza, że w toku tych negocjacji uzgodniono:

1. porozumienie w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw – stanowiące załącznik nr 1 do niniejszej uchwały,
2. porozumienie wobec założeń ustawy o swobodzie działalności gospodarczej – stanowiące załącznik nr 2 do niniejszej uchwały,
3. porozumienie w sprawie wyników prac zespołu ds. prawa pracy i układów zbiorowych – stanowiące załącznik nr 3 do niniejszej uchwały,
4. porozumienie w sprawie wzrostu wynagrodzeń w 2004 roku – stanowiące załącznik nr 4 do niniejszej uchwały,
5. projekt ustawy o zmianie ustawy o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego oraz o zmianie niektórych innych ustaw – stanowiący załącznik nr 5 do niniejszej uchwały,
6. porozumienie w sprawie projektu ustawy o indywidualnych kontaktach emerytalnych oraz ustawy o pracowniczych programach emerytalnych – stanowiące załącznik nr 6 do niniejszej uchwały.

§ 2.

Dorobkiem negocjacji, o których mowa w § 1., są również:

1. Uchwała Nr 20 Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych z dnia 31 lipca 2003 r. w sprawie rządowego projektu ustawy o pomocy społecznej,
2. Uchwała Nr 23 Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych z dnia 20 listopada 2003 r. w sprawie wysokości wskaźnika przyrostu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia u przedsiębiorców na rok 2004.

Za stronę rządową
Za stronę pracowników
Za stronę pracodawców

Porozumienie

w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw

§ 1.

Komisja Trójstronna pozytywnie ocenia projektowaną ustawę pod warunkiem, że w projekcie ustawy kierowanym do Sejmu, w porównaniu z projektem przekazanym partnerom do konsultacji społecznych:

1. Nie będzie propozycji wprowadzenia przepisu, aby podjęcie wypłaty renty z tytułu niezdolności do pracy było uzależnione od rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, u którego rencista był zatrudniony bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do świadczenia.
2. Nastąpi złagodzenie dodatkowo wprowadzanych warunków, wymaganych do nabycia prawa do wcześniejszej emerytury na podstawie art. 29 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Akceptowana jest propozycja, aby emerytura, o której mowa w art. 29 ustawy przysługiwała ubezpieczonemu-pracownikowi, który w ostatnich 24 miesiącach ubezpieczenia społecznego był w stosunku pracy co najmniej przez 6 miesięcy. Jeżeli w ostatnich 24 miesiącach ubezpieczenia społecznego był krócej zatrudniony, może uzyskać prawo do emerytury na podstawie art. 29 ustawy pod warunkiem, że był pracownikiem przez cały okres wymagany do nabycia prawa do tej emerytury. Od osoby, która przez cały okres wymagany do nabycia prawa do tej emerytury była pracownikiem nie będzie też wymagane, aby ostatnim tytułem ubezpieczenia społecznego przed zgłoszeniem wniosku był stosunek pracy.
3. Utrzymane będą przepisy, gwarantujące szczególny status inspektorów kontroli ZUS, tj. określające wymogi, które muszą spełniać inspektorzy kontroli, sposób sprawdzania ich kwalifikacji oraz sposób nawiązywania i rozwiązywania z nimi stosunku pracy.
4. Zostaną sprecyzowane cele, dla których ZUS będzie mógł uzyskiwać informacje o ewidencji pojazdów oraz o rachunkach bankowych. Informacja o rachunkach bankowych będzie objęta ochroną nie mniejszą niż tajemnica bankowa.

§ 2.

Komisja Trójstronna uważa za szczególnie istotne następujące rozwiązania zawarte w projektowanej ustawie:

1. Wprowadzenie zasady uwzględniania przy obliczaniu kapitału początkowego całego okresu urlopu wychowawczego przypadającego przed 1999 r. bez stosowania ograniczenia do jednej trzeciej udowodnionego okresu składkowego.
2. Nowe zasady waloryzacji stanu konta ubezpieczonego: kapitału początkowego i składek wpłacanych na ubezpieczenie emerytalne,

przedstawione w projekcie ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz niektórych innych ustaw.

Rozwiązania te przewidują waloryzację kapitału początkowego po raz pierwszy za 1999 r., natomiast waloryzację składek na ubezpieczenie emerytalne po raz pierwszy za 2000 r.

Zgodnie z projektem, wskaźnikiem waloryzacji kapitału początkowego za 1999 r. będzie wskaźnik wzrostu przeciętnego wynagrodzenia z 1999 r. w stosunku do przeciętnego wynagrodzenia z 1998 r.

Wskaźnikiem waloryzacji za 2000 r. (zarówno kapitału początkowego, jak i składek na ubezpieczenie emerytalne) będzie wskaźnik wzrostu przeciętnego wynagrodzenia z 2000 r. w stosunku do przeciętnego wynagrodzenia z 1999 r.

Wskaźnik waloryzacji za 2001 r. i za lata następne będzie równy wskaźnikowi cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w roku kalendarzowym poprzedzającym termin waloryzacji w stosunku do poprzedniego roku powiększonemu o różnicę między wskaźnikiem przyrostu sumy przypisu składek na ubezpieczenie emerytalne w roku kalendarzowym poprzedzającym rok, za który jest przeprowadzana waloryzacja w stosunku do roku poprzedniego a wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych w tym samym okresie ogółem.

Wprowadzona będzie gwarancja, że w wyniku przeprowadzonej waloryzacji stan konta ubezpieczonego nie może ulec obniżeniu.

3. Rozszerzenie zakresu stosowania zasady przyjmowania za podstawę wymiaru kapitału początkowego okresu faktycznego ubezpieczenia społecznego także na sytuacje, gdy nie można jej ustalić z 10 kolejnych lat kalendarzowych dlatego, że ubezpieczony w 20-leciu, z którego może dokonać wyboru zarobków, nie ma tak długiego okresu pracy z powodu nauki w szkole wyższej.
4. Umożliwienie nabycia prawa do emerytury osobie, która osiągnęła wiek emerytalny a nie zdołała wypracować wymaganego stażu ubezpieczeniowego, ponieważ przebywała na rencie z tytułu niezdolności do pracy, poprzez wprowadzenie zasady, że okresami pobierania tej renty można uzupełnić brakujący staż pod warunkiem, że osoba zgłaszająca wniosek o emeryturę utraciła prawo do renty z powodu odzyskania zdolności do pracy.
5. Rozwiązanie problemu osób, którym pracodawca nie płaci składek do otwartego funduszu emerytalnego.

§ 3.

Komisja Trójstronna zobowiązuje Zespół ds. ubezpieczeń społecznych do dokonania, w terminie do grudnia 2003 roku, kompleksowej oceny obsługi płatników i ubezpieczonych przez ZUS, w tym funkcjonujących i planowanych rozwiązań technicznych w tym zakresie.

Rząd deklaruje gotowość wprowadzenia stosownych poprawek do ustawy, jeżeli w wyniku prac Zespołu zajdzie konieczność zwiększenia lub zmodyfikowania uprawnień płatników i ubezpieczonych wobec ZUS.

§ 4.

Komisja Trójstronna uznaje, że porozumienie w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw stanie się integralnym elementem porozumienia stron Komisji w ramach realizacji Uchwały Nr 17 Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych.

Porozumienie

wobec założeń ustawy o swobodzie działalności gospodarczej

§ 1.

Komisja Trójstronna uznaje, że projektowana ustawa o swobodzie działalności gospodarczej ma na celu poszerzenie zakresu wolności poprzez wprowadzenie istotnych ułatwień w zakresie podejmowania, wykonywania i zakończenia działalności gospodarczej oraz uproszczenie i uporządkowanie procedur administracyjnych z nią związanych.

§ 2.

Komisja Trójstronna uważa za szczególnie istotne następujące rozwiązania zawarte w projektowanej ustawie:

1. Zaproponowane w projekcie ustawy rozwiązania uwolnią przedsiębiorców od poważnych obciążeń biurokratycznych oraz finansowych, związanych dotychczas z przygotowaniem i przedłożeniem organowi obszernej dokumentacji. W zasadniczy sposób skróci się również czas niezbędny dla dokonania formalności związanych z rozpoczęciem działalności gospodarczej, co również przekłada się na wartości wymierne. Tego typu rozwiązania przyczynią się do wzrostu konkurencyjności i w efekcie także do większej skłonności do podejmowania aktywności gospodarczej.
2. Ustawa nie będzie mieć negatywnych skutków dla rynku pracy. Zmniejszenie zakresu reglamentacji działalności gospodarczej oraz inne korzystne dla przedsiębiorców rozwiązania prawne, które zawiera projekt, będą prowadzić do zwiększenia zatrudnienia i tym samym zmniejszenia bezrobocia. Uproszczenie rejestracji działalności gospodarczej m.in. dzięki elektronicznej rejestracji spowoduje zwiększenie liczby osób podejmujących działalność gospodarczą. Wprowadzenie kategorii mikroprzedsiębiorcy oraz przyjęcie zasady, że państwo ułatwia podjęcie i wykonywanie działalności gospodarczej przez osoby czyniące to po raz pierwszy (absolwenci szkół, niektórzy bezrobotni) może przyczynić się do wzrostu aktywności zawodowej. Ewentualne zmniejszenie kontroli nie wpłynie w sposób zasadniczy na stan zatrudnienia, będzie mieć natomiast istotny wpływ na klimat prowadzenia działalności gospodarczej.
3. Na klimat i wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw będzie mieć także wpływ zmniejszenie obszaru działalności gospodarczej podlegającej reglamentacji, co będzie prowadzić do zwiększenia konkurencyjności. Kontrola nie będzie utrudniała działalności gospodarczej oraz zwiększała kosztów operacyjnych przedsiębiorstw – również przez to poprawią się warunki konkurencyjności.

Stworzenie systemu Centralnej Informacji Ewidencji Działalności Gospodarczej, z możliwością dostępu na bieżąco (on-line) oraz rzetelność i aktualność danych wykorzystywanych przez podmioty gospodarcze w obrocie gospodarczym ma szansę być narzędziem, które w swoisty sposób warunkuje rozwój gospodarki rynkowej oraz podnoszenie konkurencyjności (lepsza informacja o kontrahentach). Rozwój publicznych usług na bieżąco (on-line) może prowadzić do zwiększenia wykorzystania technologii informacyjnych i komunikacyjnych w przedsiębiorstwach, co z pewnością wpłynie na ich konkurencyjność m.in. w zakresie rozwoju gospodarki elektronicznej.

4. Ustawa wpłynie równie pozytywnie na rozwój regionów, szczególnie poprzez zmniejszenie reglamentacji gospodarczej, większe wpływy z opłat za wpis do ewidencji a także pośrednio, przez zwiększone wpływy spowodowane rozwojem przedsiębiorczości.
5. Szczególnie istotne, z punktu widzenia przedsiębiorców, ale także pracowników, są zdecydowane ograniczenia w systemie prowadzenia kontroli. Uważamy, że dla prawidłowej pracy przedsiębiorstwa, szczególnie dotyczy to mikro- i małych przedsiębiorstw, tak ważna jest zasada, że kontrole jednego organu kontrolnego nie mogą trwać w roku dłużej, niż 4 tygodnie.
6. Niezwykle ważne jest wprowadzenie zasady, że przedsiębiorca może złożyć do właściwego organu wnioski o wykładnię, w jego indywidualnej sprawie, wykładnię przepisów prawa podatkowego. W razie zmiany wykładni przedsiębiorca nie może być obciążony sankcjami finansowymi lub karami w zakresie objętym wykładnią przed zmianą. Wszelka zmienność wykładni psuje klimat przedsiębiorczości i wpływa negatywnie na skłonność do podejmowania działalności gospodarczej. Wprowadzenie tej cennej zasady może więc również skutkować zwiększeniem liczby miejsc pracy.
7. Podobnie działa redukcja liczby koncesji, wprowadzenie przetargów w miejsce rozprawy administracyjnej na ograniczone liczbowo koncesje oraz wprowadzenie zasady automatycznego wpisywania na listę działalności regulowanej przedsiębiorców, którzy złożą oświadczenie, że spełniają warunki udzielenia zezwolenia. Odejście od koncesjonowania niektórych rodzajów działalności nie spowoduje istotnych zmian w dochodach budżetowych. Opłaty skarbowe za zezwolenia na działalność w zakresie przewozu lotniczego i utrzymania lotnisk mogą być utrzymane na poziomie dotychczasowym za udzielenie koncesji. Mając na uwadze propozycję, aby wprowadzić element przetargu na wysokość opłaty przy wielości ubiegających się o koncesje, wpływy z opłat (dla samorządów) mogą ulec zwiększeniu. Rezygnacja z niektórych zezwoleń na działalność gospodarczą również nie będzie prowadzić do zmniejszenia się wpływów, ponieważ miejsce opłat za zezwolenia zajmą opłaty związane z wpisami do rejestrów działalności regulowanej.

§ 3.

Komisja Trójstronna uznaje, że porozumienie w sprawie założeń ustawy o swobodzie działalności gospodarczej stanie się integralnym elementem porozumienia stron Komisji w ramach realizacji Uchwały Nr 17 Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych.

Porozumienie

w sprawie wyników prac zespołu ds. prawa pracy i układów zbiorowych

§ 1.

Komisja Trójstronna uznaje za celowe utrzymanie w art. 11³ Kodeksu pracy przynależności związkowej jako kryterium niedopuszczalnej dyskryminacji. Uzgodniono, że w Sejmie w ramach nowelizacji Kodeksu pracy prezentować można dwa podejścia do zagadnienia niedyskryminacji: ogólne, zakazujące jakiegokolwiek dyskryminacji w zatrudnieniu albo szczegółowe wymieniające kryteria ze względu na które dyskryminacja jest zakazana. W razie przyjęcia przez Sejm drugiego rozwiązania, strona rządowa zaproponuje wprowadzenie do art. 11³ Kodeksu pracy jako kryterium zakazu dyskryminacji – przynależności związkowej.

§ 2.

Komisja Trójstronna zaakceptowała rządową propozycję nie wliczania okresu nauki do okresu pracy, od którego zależy wymiar urlopu wypoczynkowego pod warunkiem ustalenia minimalnego urlopu wypoczynkowego na poziomie wymaganym w Unii Europejskiej, tj. 20 dni oraz wprowadzenia po 5 latach pracy – 23 dni urlopu, a po 10 latach pracy – 26 dni urlopu. Aprobując rządową propozycję zmian w prawie do urlopu, Komisja dostrzega potrzebę prowadzenia działań informacyjnych i edukacyjnych wyjaśniających istotę zmian.

§ 3.

Komisja Trójstronna uzgodniła zaliczalność poprzednich, niezakończonych okresów zatrudnienia do okresu pracy, od którego zależy nabycie prawa i wymiar urlopu wypoczynkowego w dodatkowym miejscu pracy.

§ 4.

Komisja Trójstronna uzgodniła zrównanie uprawnień związków zawodowych i organizacji pracodawców do uzgadniania kandydatów na mediatorów (ustawa o rozwiązywaniu sporów zbiorowych). Przygotowany zostanie konkretny zapis normatywny. Strona pracownicza wyraziła przy tym zastrzeżenie, że nie będzie to dotyczyć likwidacji już istniejącej listy.

§ 5.

Komisja Trójstronna opowiada się za wprowadzeniem zasady rozstrzygania przez Sądy Pracy sporów dotyczących udostępniania zakładowej organizacji związkowej

pomieszczenia i urządzeń technicznych niezbędnych do wykonywania działalności związkowej w zakładzie pracy na warunkach określonych w umowie zawartej na podstawie artykułu 33 ustawy o związkach zawodowych lub na warunkach określonych w układzie zbiorowym pracy.

§ 6.

Komisja Trójstronna uznaje, że niniejsze porozumienie jest integralnym elementem porozumienia stron Komisji w ramach realizacji Uchwały Nr 17 Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych.

Porozumienie

w sprawie wzrostu wynagrodzeń w 2004 roku

§ 1.

Trójstronna Komisja do Spraw Społeczno-Gospodarczych uzgodniła:

1. ustalenie od 1 stycznia minimalnego wynagrodzenia za pracę w wysokości 824 zł,
2. ustalenie maksymalnego rocznego wskaźnika przyrostu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, o którym mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 16 grudnia 1994 r. o negocjacyjnym systemie kształtowania przyrostu przeciętnych wynagrodzeń u przedsiębiorców oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 1995 r. Nr 1, poz. 2 z późn. zmianami), w wysokości 3,2%,
3. ustalenie średniorocznego wskaźnika wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej, o którym mowa w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 110, poz. 1255 z późn. zmianami), w wysokości 103,0%,
4. zapewnienie środków w ustawie budżetowej na realizację ostatniego etapu reformy wynagrodzeń pracowników szkół wyższych, o której mowa w art. 117a ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy z dnia 12 września 1990 r. o szkolnictwie wyższym oraz w art. 66a ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy z dnia 26 czerwca 1997 r. o wyższych szkołach zawodowych, w brzmieniu nadanym odpowiednio: art. 1 pkt 2 i art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2001 r. o zmianie ustawy o szkolnictwie wyższym oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2002 r. Nr 4, poz. 33).

§ 2.

Uzgodnień, o których mowa w § 1, dokonano w ramach realizacji Uchwały Nr 17 Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych.

*Załącznik nr 5
do uchwały Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych Nr 24
z dnia 2 grudnia 2003 roku*

Projekt

Ustawa

z dnia 2003 r.

**o zmianie ustawy o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-
Gospodarczych
i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego oraz o zmianie niektórych
innych ustaw ¹⁾**

Art. 1.

W ustawie z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego (Dz. U. Nr 100, poz. 1080 i Nr 154, poz. 1793 i 1800 oraz z 2002 r. Nr 10, poz. 89 i Nr 240, poz. 2056) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 2 dodaje się art. 2a i 2b w brzmieniu:

„Art. 2a. Wszystkie strony Komisji mogą wspólnie zawierać porozumienia określające ich wzajemne zobowiązania.

Art. 2b. Komisja może, w drodze uchwały, przekazać sprawę o zasięgu wojewódzkim, o której mowa w art. 1 ust. 3 i art. 2 ust. 1, do rozpatrzenia przez wojewódzką komisję dialogu społecznego.”;

2) w art. 3:

a) ust. 1-4 otrzymują brzmienie:

„1. Strona rządowa w terminie do dnia 10 maja każdego roku, przedstawia Komisji wstępną prognozę wielkości makroekonomicznych stanowiących podstawę do prac nad projektem ustawy budżetowej na rok następny.

2. Strony pracowników i pracodawców, w terminie do dnia 20 maja każdego roku, przedstawiają wspólną propozycję w sprawie wzrostu w następnym roku:

1) wynagrodzeń w gospodarce narodowej, w tym w państwowej sferze budżetowej oraz u przedsiębiorców, a także minimalnego wynagrodzenia za pracę,

2) emerytur i rent z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

3. W przypadku gdy w terminie, o którym mowa w ust. 2, strony pracowników i pracodawców nie przedstawią wspólnej propozycji, każda z tych stron może, w terminie do dnia 25 maja, przedstawić swoją propozycję w każdej ze spraw, o których mowa w ust. 2.

4. W przypadku gdy w terminie, o którym mowa w ust. 3, strona nie przedstawi propozycji w sprawach, o których mowa w ust. 2, propozycje w tych sprawach może przedstawić, w terminie do dnia 30 maja, każda z organizacji, której przedstawiciele reprezentują stronę w Komisji.”,

b) ust. 14 otrzymuje brzmienie:

„14. Nieprzedstawienie propozycji, o której mowa w ust. 4, oraz opinii, o których mowa w ust. 8 i 12, w terminie wyznaczonym odpowiednio w każdym z tych przepisów lub w terminie ustalonym przez Komisję oznacza rezygnację z prawa do ich wyrażenia.”;

3) art. 6 otrzymuje brzmienie:

„Art. 6. 1. Stronę pracowników w Komisji reprezentują przedstawiciele reprezentatywnych organizacji związkowych.

2. Za reprezentatywne organizacje związkowe uznaje się ogólnokrajowe związki zawodowe, ogólnokrajowe zrzeszenia (federacje) związków zawodowych i ogólnokrajowe organizacje międzyzwiązkowe (konfederacje), które spełniają łącznie następujące kryteria:

1) zrzeszają, z zastrzeżeniem ust. 3, więcej niż 300.000 członków będących pracownikami,

2) działają w jednostkach gospodarki narodowej, których podstawowy rodzaj działalności określony jest w więcej niż w połowie sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD), o której mowa w przepisach o statystyce publicznej.

3. Przy ustalaniu kryterium liczebności, o którym mowa w ust. 2 pkt. 1, uwzględnia się nie więcej niż po 100.000 członków organizacji związkowej będących pracownikami zatrudnionymi w jednostkach gospodarki narodowej, których podstawowy rodzaj działalności określony jest w jednej sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD), o której mowa w przepisach o statystyce publicznej. Organizacja związkowa ubiegająca się o uznanie jej za reprezentatywną organizację związkową przy ustalaniu liczby pracowników, o której mowa w ust. 2, nie uwzględnia pracowników zrzeszonych w tych spośród jej organizacji członkowskich, które są lub w okresie roku przed złożeniem wniosku o stwierdzenie reprezentatywności były zrzeszone w reprezentatywnej organizacji związkowej mającej swoich przedstawicieli w składzie Komisji.

4. Strona pracowników może zapraszać do udziału w pracach Komisji, z głosem doradczym, przedstawicieli związków zawodowych i organizacji związkowych niespełniających kryteriów określonych w ust. 2 i 3 oraz przedstawicieli organizacji społecznych i zawodowych.”;

4) art. 10 otrzymuje brzmienie:

„Art. 10. 1. Komisja obraduje na posiedzeniach plenarnych.

2. Komisja podejmuje uchwały na posiedzeniach plenarnych, jeżeli w głosowaniu bierze udział przedstawiciel:

1) Rady Ministrów,

- 2) co najmniej jednej z organizacji, o których mowa w art. 6 ust. 1,
- 3) co najmniej jednej z organizacji, o których mowa w art. 7 ust. 1.
3. Podjęcie uchwały przez Komisję wymaga zgody wszystkich biorących udział w głosowaniu, o którym mowa w ust. 2.
4. Komisja może, w drodze uchwały, zdecydować o podjęciu uchwały w danej sprawie w drodze korespondencyjnego głosowania strony rządowej oraz każdej z organizacji, o których mowa w art. 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1.
5. Przy podejmowaniu uchwały w drodze korespondencyjnego głosowania głos w imieniu:
 - 1) strony rządowej oddaje przewodniczący Komisji,
 - 2) organizacji, o których mowa w art. 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1, oddaje właściwy statutowo organ tych organizacji lub właściwy wiceprzewodniczący Komisji.
6. Głosowanie korespondencyjne jest ważne, jeżeli wzięły w nim udział wszystkie organizacje, o których mowa w art. 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1, oraz strona rządowa.
7. Podjęcie uchwały w drodze korespondencyjnego głosowania wymaga zgody wszystkich biorących udział w głosowaniu.
8. Posiedzenia Komisji odbywają się w zależności od potrzeb, nie rzadziej jednak niż raz na 2 miesiące.”;

5) po art. 10 dodaje się art. 10a w brzmieniu:

„Art. 10a. Komisja, w drodze uchwały, może przekazać Prezydium Komisji rozpatrzenie sprawy należącej do jej kompetencji, z wyjątkiem zadań, których realizacja przez Komisję wynika z odrębnych ustaw.” ;

6) w art. 12 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Prezydium Komisji ustala program działania i harmonogram prac Komisji, porządek posiedzenia Komisji oraz rozpatruje sprawy przekazane przez Komisję.”;

7) w art. 17:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1^a w brzmieniu:

„1^a . Na wspólny wniosek strony pracowników i strony pracodawców marszałek województwa jest obowiązany przedstawić wojewódzkiej komisji dialogu społecznego do zaopiniowania projekt strategii rozwoju województwa.”,

b) po ust. 2 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Wszystkie strony wojewódzkiej komisji dialogu społecznego mogą wspólnie zawierać porozumienia o zasięgu wojewódzkim określające ich wzajemne zobowiązania w zakresie odpowiadającym ich zadaniom.”.

Art. 2.

W ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94)²⁾ w art. 241¹⁷ § 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„§ 1. Reprezentatywną organizacją związkową jest ponadzakładowa organizacja związkowa:

- 1) reprezentatywna w rozumieniu ustawy o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego lub
- 2) zrzeszająca co najmniej 10% ogółu pracowników objętych zakresem działania statutu, nie mniej jednak niż dziesięć tysięcy pracowników, lub
- 3) zrzeszająca największą liczbę pracowników, dla których ma być zawarty określony układ ponadzakładowy.

§ 2. Z wnioskiem o stwierdzenie reprezentatywności ponadzakładowa organizacja związkowa, o której mowa w § 1 pkt 2 i 3, występuje do Sądu Okręgowego w Warszawie, który wydaje w tej sprawie orzeczenie w terminie 30 dni od dnia złożenia

wniosku, w trybie przepisów Kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu nieprocesowym.”.

Art. 3.

W ustawie z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 854)³⁾ wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 19:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Organy władzy i administracji rządowej oraz organy samorządu terytorialnego kierują założenia albo projekty aktów prawnych, o których mowa w ust. 1, do odpowiednich władz statutowych związku, określając termin przedstawienia opinii nie krótszy jednak niż 30 dni. Termin ten może zostać skrócony do 21 dni ze względu na ważny interes publiczny. Skrócenie terminu wymaga szczególnego uzasadnienia. Bieg terminu na przedstawienie opinii liczy się od dnia następującego po dniu doręczenia założeń albo projektu wraz z pismem określającym termin przedstawienia opinii. Nieprzedstawienie opinii w wyznaczonym terminie uważa się za rezygnację z prawa jej wyrażenia.”,

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2¹ w brzmieniu:

„2¹ . Założenia albo projekty aktów prawnych, o których mowa w ust. 1, organy władzy i administracji rządowej oraz organy samorządu terytorialnego przekazują również na odpowiedni adres elektroniczny wskazany przez właściwy organ statutowy związku, nie później niż w dniu ich doręczenia na piśmie.”,

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W razie odrzucenia w całości lub w części stanowiska związku, właściwy organ administracji rządowej lub samorządu terytorialnego informuje o tym związek na piśmie, podając uzasadnienie swojego stanowiska. W razie rozbieżności stanowisk związek może przedstawić swoją opinię na posiedzeniu właściwej komisji sejmowej, senackiej lub samorządu terytorialnego.”;

2) w art. 25 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Pracownikowi powołanemu do pełnienia z wyboru funkcji związkowej poza zakładem pracy, jeżeli z wyboru wynika obowiązek wykonywania tej funkcji w charakterze pracownika, przysługuje- na wniosek organizacji związkowej- prawo do urlopu bezpłatnego. Za pisemną zgodą tego pracownika, zamiast urlopu bezpłatnego może on zostać zwolniony z obowiązku świadczenia pracy, na warunkach określonych w umowie zawartej między pracodawcą a organizacją związkową, w której pełni funkcję związkową poza zakładem pracy.”;

3) art. 33 otrzymuje brzmienie:

„Art. 33. 1. Pracodawca, na warunkach określonych w umowie, obowiązany jest udostępnić zakładowej organizacji związkowej pomieszczenia i urządzenia techniczne niezbędne do wykonywania działalności związkowej w zakładzie pracy.

2. Zakładowej organizacji związkowej oraz pracodawcy przysługuje prawo wystąpienia do sądu pracy z roszczeniem wynikającym z niewykonania lub nienależytego wykonania umowy, o której mowa w ust. 1.

3. Jeżeli warunki udostępniania organizacji związkowej pomieszczeń i urządzeń technicznych określają postanowienia układu zbiorowego pracy, prawo wystąpienia z roszczeniem, o którym mowa w ust. 2, przysługuje pracodawcy lub każdej z organizacji związkowych, której postanowienia te dotyczą.

4. Do postępowania w sprawach, o których mowa w ust. 2 i 3, stosuje się odpowiednio przepisy kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu z zakresu prawa pracy.”;

4) w art. 34 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przy ustalaniu liczby członków, o której mowa w art. 25¹ ust. 1, oraz prawa do zwolnienia z obowiązku świadczenia pracy, o którym mowa w art. 31 ust. 1, uwzględnia się członków międzyzakładowej organizacji związkowej zatrudnionych u wszystkich pracodawców objętych działaniem tej organizacji.”;

Art. 4.

W ustawie z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. Nr 55, poz. 235)⁴⁾ wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 5 otrzymuje brzmienie:

„Art. 5 Podstawowym zadaniem związków pracodawców, ich federacji i konfederacji jest ochrona praw i reprezentowanie interesów, w tym gospodarczych, zrzeszonych członków wobec związków zawodowych pracowników, organów władzy i administracji rządowej oraz organów samorządu terytorialnego.”;

2) art. 16 otrzymuje brzmienie:

„Art. 16. 1. Organizacja pracodawców, reprezentatywna w rozumieniu ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego (Dz. U. Nr 100, poz. 1080 i Nr 154, poz. 1793 i 1800 oraz z 2002 r. Nr 10, poz. 89 i Nr 240, poz. 2056), ma prawo opiniowania założeń i projektów aktów prawnych w zakresie praw i interesów związków pracodawców. Nie dotyczy to założeń projektu budżetu państwa oraz projektu ustawy budżetowej, których opiniowanie regulują odrębne przepisy.

2. Organy władzy i administracji rządowej oraz organy samorządu terytorialnego są obowiązane zapewnić organizacjom pracodawców wykonywanie uprawnień, o których mowa w ust. 1, na równych prawach ze związkami zawodowymi.”;

3) po art.16 dodaje się art.16¹ w brzmieniu:

„Art. 16¹. 1. Organizacja pracodawców, reprezentatywna w rozumieniu ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego, ma prawo występowania z wnioskami o wydanie lub zmianę ustawy albo innego aktu prawnego w zakresie spraw objętych zadaniami organizacji pracodawców. Wnioski dotyczące ustaw organizacja kieruje do posłów lub organów mających prawo inicjatywy ustawodawczej. W przypadku aktów prawnych niższego rzędu wnioski kieruje się do organów uprawnionych do ich wydania.

2. Organ państwowy, do którego został skierowany wniosek, jest obowiązany w terminie 30 dni przedstawić organizacji pracodawców swoje stanowisko, a w razie negatywnego stanowiska- także jego uzasadnienie.”.

Art. 5.

W ustawie z dnia 16 grudnia 1994 r. o negocjacyjnym systemie kształtowania przyrostu przeciętnych wynagrodzeń u przedsiębiorców oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 1995 Nr 1, poz. 2)⁵⁾ w art. 3 po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Terminy, o których mowa w ust. 1 i 3, Komisja Trójstronna zmienia na wniosek przedstawiciela Rady Ministrów w jej składzie, odpowiednio do zmiany terminu dokonanej na podstawie art. 3 ust. 13 ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego (Dz. U. Nr 100, poz. 1080 i Nr 154, poz. 1793 i 1800 oraz z 2002 r. Nr 10, poz. 89 i Nr 240, poz. 2056).”.

Art. 6.

W ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776)⁶⁾ wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 43:

a) ust.1 pkt. 3 otrzymuje brzmienie:

„3) przedstawicieli organizacji pozarządowych, w tym:

- a) po jednym przedstawicielu każdej organizacji pracodawców, reprezentatywnej w rozumieniu ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego (Dz. U. Nr 100, poz. 1080 i Nr 154 poz.1793 i 1800, oraz z 2002 r. Nr 10, poz. 89 i Nr 240, poz. 2056), zwanej dalej „ustawą o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych”,
- b) po jednym przedstawicielu każdej organizacji związkowej reprezentatywnej w rozumieniu ustawy o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych,
- c) ośmiu przedstawicieli innych niż wymienione w pkt. a i b organizacji pozarządowych. ”,

b) po ust.1 dodaje się ust.1¹ w brzmieniu:

„ 1¹. W przypadku gdy w trakcie trwania kadencji Rady organizacja pracodawców lub organizacja związkowa stanie się organizacją reprezentatywną w rozumieniu ustawy o Trójstronnej Komisji do Sprawa Społeczno-Gospodarczych, przedstawiciel tej organizacji wchodzi w skład Rady.”;

2) w art. 50:

a) ust. 2 pkt. 2 otrzymuje brzmienie:

„2) przedstawicieli organizacji pozarządowych, w tym:

- a) jednym przedstawicielu każdej organizacji pracodawców reprezentatywnej w rozumieniu ustawy o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych,
- b) jednym przedstawicielu każdej organizacji związkowej reprezentatywnej w rozumieniu ustawy o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych,
- c) trzech przedstawicieli innych niż wymienione w pkt. a i b organizacji pozarządowych.”,

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2¹ w brzmieniu:

„2¹. W przypadku gdy w trakcie trwania kadencji Rady organizacja pracodawców lub organizacja związkowa stanie się organizacją reprezentatywną w rozumieniu ustawy o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych, przedstawiciel tej organizacji wchodzi w skład Rady.”.

Art. 7.

W ustawie z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 1999 r. Nr 110, poz. 1255)⁷⁾ w art. 7 po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:

„5a. Terminy, o których mowa w ust. 2 i 5, Trójstronna Komisja do Spraw Społeczno-Gospodarczych zmienia na wniosek przedstawiciela Rady Ministrów w jej składzie, odpowiednio do zmiany terminu dokonanej na podstawie art. 3 ust. 13 ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego (Dz. U. Nr 100, poz. 1080 i Nr 154, poz. 1793 i 1800 oraz z 2002 r. Nr 10, poz. 89 i Nr 240, poz. 2056).”.

Art. 8.

W ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198) w art. 4 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Obowiązane do udostępniania informacji publicznej są ogólnokrajowe związki zawodowe, zrzeszenia (federacje) związków zawodowych i ogólnokrajowe organizacje międzyzwiązkowe oraz partie polityczne.”.

Art. 9.

W ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. Nr 200, poz. 1679) w art. 2 po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:

„5a. Terminy, o których mowa w ust. 2 – 5, Trójstronna Komisja zmienia na wniosek przedstawiciela Rady Ministrów w jej składzie, odpowiednio do zmiany terminu dokonanej na podstawie art. 3 ust. 13 ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego.”.

Art. 10.

Przepis art. 6 stosuje się również do Krajowej Rady Konsultacyjnej do Spraw Osób Niepełnosprawnych oraz Rady Nadzorczej Państwowego Funduszu Osób Niepełnosprawnych, których kadencja rozpoczęła się przed dniem wejścia w życie ustawy.

Art. 11.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

1) Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, ustawę z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych, ustawę z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców, ustawę z dnia 16 grudnia 1994 r. o negocjacyjnym systemie kształtowania przyrostu przeciętnych wynagrodzeń u przedsiębiorców, ustawę z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej, ustawę z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej, ustawę z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę.

- 2) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 113, poz. 717, z 1999 r. Nr 99, poz. 1152, z 2000 r. Nr 19, poz. 239, Nr 43, poz. 489, Nr 107, poz. 1127 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 11, poz. 84, Nr 28, poz. 301, Nr 52, poz. 538, Nr 99, poz. 1075, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1354, Nr 128, poz. 1405 i Nr 154, poz. 1805 oraz z 2002 r. Nr 74, poz. 676 i Nr 135, poz. 1146.
- 3) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 100, poz. 1080 i Nr 128, poz. 1405, z 2002 r. Nr 135, poz. 1146 i Nr 240, poz. 2052 oraz z 2003 r. Nr 63, poz. 590.
- 4) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1996 r. Nr 34, poz. 148, z 1997 r. Nr 121, poz. 769, z 2000 r. Nr 60, poz. 700 i Nr 107, poz. 1127 oraz z 2001 r. Nr 100, poz. 1080.
- 5) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1995 r. Nr 43, poz. 221, z 1997 r. Nr 121, poz. 770, z 1998 r. Nr 162, poz. 1112, z 2001 r. Nr 5, poz. 45 i Nr 100, poz. 1080 oraz z 2003 r. Nr 6, poz. 63.
- 6) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 160, poz. 1082, z 1998 r. Nr 99, poz. 628, Nr 106, poz. 668, Nr 137, poz. 887, Nr 156, poz. 1019 i Nr 162, poz. 1118 i 1126, z 1999 r. Nr 49, poz. 486, Nr 90, poz. 1001, Nr 95, poz. 1101 i Nr 111, poz. 1280, z 2000 r. Nr 48, poz. 550 i Nr 119, poz. 1249, z 2001 r. Nr 39, poz. 459, Nr 100, poz. 1080, Nr 125, poz. 1368, Nr 129, poz. 1444 i Nr 154, poz. 1792 i 1800, z 2002 r. Nr 169, poz. 1387, Nr 200, poz. 1679 i 1683 i Nr 241, poz. 2074 oraz z 2003 r. Nr 7, poz. 79).
- 7) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2000 r. Nr 19, poz. 239, z 2001 r. Nr 85, poz. 924, Nr 100, poz. 1080 i Nr 154, poz. 1784 i 1799, oraz z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 152, poz. 1267, Nr 213, poz. 1802 i Nr 214, poz. 1805.

*Załącznik nr 6
do uchwały Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych Nr 24
z dnia 2 grudnia 2003 roku*

Porozumienie

w sprawie projektu ustawy o indywidualnych kontach emerytalnych oraz ustawy o pracowniczych programach emerytalnych

§ 1

Komisja Trójstronna pozytywnie ocenia inicjatywę kompleksowego uregulowania problematyki dodatkowych, dobrowolnych oszczędności na starość, zawartą w projektowanych ustawach.

§ 2

Komisja Trójstronna uznaje, że w ustawach o indywidualnych kontach emerytalnych i o pracowniczych programach emerytalnych powinny zostać zawarte następujące rozwiązania, uznane przez Komisję za szczególnie wartościowe:

1. Wprowadzenie zapisów umożliwiających dokonanie wypłaty środków zgromadzonych na indywidualnych kontach emerytalnych lub pracowniczych programach emerytalnych nie tylko osobom, które ukończyły 60 lat i spełniły

pozostałe warunki dotyczące okresu gromadzenia oszczędności bądź wartości zgromadzonych środków, ale również osobom, które przedstawią decyzje o przyznaniu prawa do emerytury; wobec tych osób o ile ukończą 55 lat.

2. Wprowadzenie zapisów umożliwiających dokonanie wypłaty transferowej środków zgromadzonych na indywidualnych kontach emerytalnych do pracowniczych programów emerytalnych oraz z pracowniczych programów emerytalnych na indywidualne konta emerytalne.
3. Zapisy umożliwiające przekształcenie dotychczasowych umów z instytucjami finansowymi w umowy o prowadzenie indywidualnych kont emerytalnych, z zachowaniem dotychczasowego statusu podatkowego wpłaconych środków,
4. Określenie terminu dokonania wypłaty środków zgromadzonych na indywidualnym koncie emerytalnym – 14 dni.
5. W odniesieniu do indywidualnego konta emerytalnego prowadzonego w ramach umowy ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym ustawy limit wpłat będzie dotyczył wpłaty do części kapitałowej, oznaczonej jako indywidualne konto emerytalne, natomiast zakres i wysokość składki związanej z ochroną ubezpieczeniową będzie ustalana w drodze umowy pomiędzy ubezpieczycielem a ubezpieczonym.
6. Wprowadzenie zasady, że zakład ubezpieczeń nie może pokrywać kosztów ochrony ubezpieczeniowej z części składki ubezpieczeniowej, stanowiącej wpłatę na indywidualne konto emerytalne.
7. Wprowadzenie zasady przekazywania co najmniej 85 % składki podstawowej na ubezpieczeniowy fundusz kapitałowy w odniesieniu do pracowniczych programów emerytalnych.
8. Potrojenie limitu składki dodatkowej wnoszonej do jednego programu.
9. Wyłączenie składek podstawowych wnoszonych do pracowniczych programów emerytalnych spod limitów wynagrodzeń kadry kierowniczej przedsiębiorstw państwowych, określonych w ustawie z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi.
10. Wprowadzenie możliwości likwidacji programu w przypadku zgodnej woli pracodawcy i związków zawodowych.
11. Wprowadzenie możliwości samodzielnej likwidacji programu przez pracodawcę, z zachowaniem 12 miesięcznego okresu wypowiedzenia, jeżeli wcześniej zostało zawieszono odprowadzanie składek podstawowych lub ograniczenie ich wysokości – przez okres co najmniej 3 kolejnych miesięcy.
12. Skrócenie maksymalnego okresu, który może upłynąć od dnia zgłoszenia przez uczestnika żądania do dnia dokonania wypłaty i wypłaty transferowej - z 2 miesięcy do 1 miesiąca.
13. Wprowadzenie zasady, że warunek stażu pracy w przypadku pracodawców zatrudniających powyżej 500 pracowników musi być spełniony co najmniej przez jedną trzecią pracowników zatrudnionych u danego pracodawcy.
14. Wprowadzenie zasady, że składka dodatkowa nie jest przeznaczana na koszty ochrony ubezpieczeniowej.
15. Brak możliwości udzielania pożyczek na potrzeby pracodawcy ze środków pracowniczych programów emerytalnych.
16. Stworzenie możliwości zawieszania funkcjonowania pracowniczego programu emerytalnego łącznie przez okres do 24 miesięcy, w okresie obejmującym 48

kolejnych, dowolnych miesięcy kalendarzowych – w drodze porozumienia pomiędzy pracodawcą i reprezentacją pracowników.

17. Wprowadzenie przepisów określających że reprezentacja pracowników wybierana u pracodawców u których nie działają związki zawodowe będzie miała umocowanie do wykonywania funkcji przez okres 24 miesięcy, chyba że ponad połowa osób wchodzących w skład tej reprezentacji przestanie być wcześniej pracownikami tego pracodawcy.
18. Wprowadzenia zasady, że w przypadku nie opłacenia należnej składki ubezpieczeniowej przez pracodawcę, ochrona ubezpieczeniowa obowiązuje przez co najmniej 45 dni od dnia wymagalności składki, a następnie może ulec zawieszeniu pod warunkiem, że równocześnie zakład ubezpieczeń, przed dniem ustania ochrony ubezpieczeniowej przekaże w formie przesyłki poleconej, uczestnikom programu indywidualną informację o fakcie jej zawieszenia oraz że zawieszenie to obowiązywać będzie nie dłużej niż 12 miesięcy.
19. Termin wejścia w życie projektowanych ustaw zostanie określony na 1 czerwca 2004 r.
20. Ostateczny, ustawowy termin na przekształcenie grupowych form oszczędzania w pracownicze programy emerytalne zostanie określony na 31 marca 2005 r.

§ 3

W okresie do końca I kwartału 2005 r strony uzgodnią, do kiedy powinna być stosowana zasada, umożliwiająca dokonanie wypłaty przed ukończeniem 60 roku życia.